

АНАЛІЗ ЦИТОТОКСИЧНОСТІ ГУСТОГО ЕКСТРАКТУ КОРИ ВЕРБИ НА МОДЕЛІ КЛІТИН ЧЕРВОНОГО КІСТКОВОГО МОЗКУ ЩУРІВ

Сеєде Аршія Хадем, Підгайна В.В., к.мед.н. Шаталова О.М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. На перших етапах фармакологічного дослідження вивчають токсичність. У токсикофармакологічних дослідженнях все частіше застосовують методи оцінки токсичності, альтернативні класичним тестам на експериментальних тваринах, а саме, моделі з використанням культур клітин або нативних клітин. Дані моделі хоча і не завжди абсолютно точно можуть спрогнозувати токсичність *in vivo*, але дозволяють оцінити клітинні та молекулярні механізми токсичності. Так використання в якості моделі нативних клітин червоного кісткового мозку щурів в тесті з трипановим синім дозволяє оцінити пошкодження цитоплазматичної мембрани або порушення механізмів її проникності. Про цитотоксичність свідчить поява патологічних змін в клітинах або загибель клітин при дії різних агентів.

Матеріали і методи Якісна і кількісна оцінка цитотоксичності густого екстракту з кори верби білої виконана за методом Шрека в модифікації з трипановим синім. Об'єктом досліджень були нативні клітини червоного кісткового мозку щурів, отримані шляхом вимивання його з трубчастих кісток фізіологічним розчином на льоду. Нативні клітини піддавали впливу водного екстракту кори верби у вихідній концентрації 40%. Досліджувані розчини за допомогою дозатора вносили в планшетку і за допомогою перекочування зменшували дозу в 2, 4, 8, 16, 32, раз і тим же дозатором в кожен клітинку вносили клітинну суспензію кісткового мозку. Як негативний контроль використовували нативні клітини кісткового мозку щура в суспензії з фізіологічним розчином. Контроль цитотоксичного ефекту проводили через 15, 45, 90 хвилин. Для визначення живих і мертвих клітин використовували 0,1% розчин трипанового синього. Клітини з пошкодженої цитоплазматичної мембраною, які забарвлювалися в синій колір, оцінювалися як мертві. У кожному експерименті враховували 100 клітин. Проводили підрахунок числа життєздатних / нежиттєздатних клітин в камері Горяєва, результати виражали у відсотках нежиттєздатних клітин від загальної їх кількості.

Результати. Оцінюючи результати цитотоксичності водного екстракту кори верби білої на нативні клітин червоного кісткового мозку в порівнянні з контролем, був відзначений достовірний цитотоксичний ефект тільки при контакті клітин з максимальною концентрацією екстракту при експозиції 45 хв. Спостереження, отримані на тлі інших концентрацій в діапазоні 0,625, 1,25, 2,5, 5, 10, 20% показали відсутність істотного ефекту на життєздатність клітин.

Висновки. Дані результати свідчать про відносну безпеку досліджуваного екстракту.